

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Nærings- og handelsdepartementet
Postboks 8014 Dep
0030 OSLO
Norge

Deres ref.:
12/4565-1

Vår ref.:
12/09308-5

Dato:
01.02.2013

Høring - NOU:2012:18 Rett om bord

Det vises til Nærings- og handelsdepartementets brev av 8. november 2012.

Til utkast til lovens § 1-2, nr 3 d nr 2, vedrørende anvendelse på utenlandsk skip vil Utenriksdepartementet bemerke følgende:

Utenriksdepartementet antar at når utkastet til bestemmelse legger forskriftshjemmel og -kompetanse til «departementet» menes Nærings- og handelsdepartementet. I henhold til gjeldende regelverk tilligger denne kompetansen Utenriksdepartementet, dog slik at det ble vedtatt endringer i 2008 som ennå ikke er i kraft.

Utenriksdepartementet er ikke kjent med at kompetansen i henhold til gjeldende regelverk er benyttet. Utenriksdepartementet har ikke merknader til at forskriftskompetansen skal tilligge Nærings- og handelsdepartementet i en ny lov, ei heller til forslaget om å innskrenke det geografiske virkeområdet for en slik bestemmelse, slik det legges opp til i utkastet.

Når det gjelder de folkerettslige rammer, kan det på generelt grunnlag sies at anledningen til å gjøre norsk regelverk om arbeidsforhold anvendelig for utenlandske skip er begrenset. Havrettskonvensjonen (HRK) utgjør den overordnede rettslige ramme for alle nasjonale, regionale og internasjonale tiltak for skipsfarten. Et grunnleggende prinsipp i HRK på skipsfartens område er utvikling av en mest mulig global regelgivning gjennom den kompetente internasjonale organisasjon, som i denne sammenheng først og fremst vil være FNs sjøfartsorganisasjon (IMO). Hva en kyststat ensidig kan vedta av lover og forskrifter i forhold til skip under fremmed flagg vil etter HRK bero på hvor skipet geografisk befinner seg og hvilken trafikk det bedriver.

Norge har som kyststat full jurisdiksjon i forhold til krav til skip som anløper norske havner eller opererer i norsk indre farvann. Også innenfor sjøterritoriet er utgangspunktet at Norge som kyststat har full suverenitet og håndhevelsesmyndighet. Her kommer imidlertid HRKs regler om "uskyldig gjennomfart" inn som en viktig begrensning. I henhold til HRK art. 21 (1) a) kan Norge bl.a. vedta lover og forskrifter om uskyldig gjennomfart med sikte på sikkerhet til sjøs og regulering av skipstrafikken. Slike nasjonale regler kan imidlertid ikke få anvendelse på fremmede skips utforming, bygging, bemanning eller utstyr med mindre de gjennomfører allment godtatte internasjonale regler og standarder, jf HRK art 21 (2). Videre kan det ikke etableres lover og forskrifter som i praksis har den virkning at retten til uskyldig gjennomfart nektes eller svekkes. Utenfor sjøterritoriet, i kyststatenes eksklusive økonomiske sone, foreligger kun begrenset jurisdiksjon overfor internasjonal skipsfart. Eventuelle tiltak eller krav mot skipsfarten må her vedtas og gjennomføres innenfor rammene av IMO.

Utenriksdepartementet har for øvrig ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Kristian Jervell
avdelingsdirektør

Ingeborg Eilertsen
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.